

We wensen u een goed rusthuis toe, minister Vandeurzen

De minister van Welzijn sust. Er worden volop nieuwe rusthuizen gebouwd en er komen extra bedden. Over naar de orde van de dag dan maar? Nee, schrijft Inge Ghijs.

2 FOTO'S

INGE GHIJS

Wie? Chef binnenland van deze krant.

**Weinig
bewoners
durven te
klagen omdat
ze beseffen dat
ze de rest van
hun leven in
dat rusthuis
moeten
doorbrennen**

Wat? Duizenden verplegers leveren goed werk in woon-zorgcentra. Zij hoeven zich niet aangesproken te voelen. De minister en zijn collega's in de regering wel.

Een week geleden slaakte een jonge verpleegster een noodkreet over de verwaarlozing van bejaarden in rusthuizen en over het chronisch gebrek aan personeel ([DS 20 augustus](#)). Zelden was de stroom aan reacties zo groot. In een aantal van die reacties werd gesteld dat het allemaal niet zo erg is. Een professor legde uit dat er minimumnormen zijn voor het aantal personeelsleden en dat die meestal (en steeds vaker) behaald worden. De bevoegde minister van Welzijn Jo Vandeurzen (CD&V) vertelde dan weer over de 3.000 extra bedden die beschikbaar zijn (hoewel de noodkreet niet daarover ging). Uit allerlei rapporten zou bovendien blijken dat de situatie

helemaal niet zo ernstig is. Eén klacht per dag, oké toegegeven, maar driekwart van die klachten blijkt eigenlijk nergens op te slaan, begrijpen we uit de inspectieverslagen. Op de koop toe blijkt uit een

bevraging van de rusthuisbewoners zelf (over de levenskwaliteit) dat ze eigenlijk heel tevreden zijn. Ze worden goed verzorgd, snel geholpen, de verpleging heeft tijd voor hen en zelfs het eten is lekker. Uit de kwaliteitsindicatoren blijkt natuurlijk wel dat er punten voor verbetering vatbaar zijn, maar niets is dramatisch.

Over naar de orde van de dag dan maar? Niet dus.

Cashmachines

Er bestaat immers een waslijst aan dingen die we nog niet schreven. Dat sommige koks in rusthuizen een premie krijgen als ze erin slagen om voor nóg minder dan 3 of 5 euro per dag drie maaltijden te maken, bijvoorbeeld. En dat een jobstudente op haar eentje 25 dementerenden in bed moest leggen en ook nog eens verantwoordelijk was voor de medicatie. We schreven niet over de vrouw met alzheimer die door een gebrek aan personeel soms een hele dag vastgebonden in dezelfde stoel zit zonder verplaatst te worden. Evenmin over de ex-werkneemster die het had over de apotheekproblemen, de burn-outs bij verpleegsters en die bewoner die ze pas na vele weken voor het eerst ontmoette omdat die al die tijd in bed had gelegen. We lieten ook de ex-directeur niet aan het woord. Die beheerde een rusthuis dat deel uitmaakte van een grote groep waarvan de top rijkelijk werd vergoed. Hij sprak over het rusthuis als een 'cashmachine' omdat hij verplicht was om voor 50.000 euro aan kunst te kopen en andere dure investeringen te doen, waar de bejaarden zelf niets aan hadden. Om nog maar te zwijgen over de verplegers, ergotherapeuten, kinesisten en familieleden van bewoners, die mails stuurden met veel uitroeptekens, maar niet durfden te getuigen, zelfs niet anoniem, uit schrik voor represailles, mocht hun identiteit bekend raken.

Wat men in verband met al die inspecties en onderzoeken nooit vertelt, is dat weinig bewoners openlijk durven te klagen omdat ze beseffen dat ze er nog de rest van hun leven moeten doorbrengen. Bewoners die sowieso al kwetsbaar en vaak ziek zijn. En die gewend zijn om met weinig tevreden te zijn. Zij hebben de oorlog meegemaakt, toch. De onderzoeken naar de kwaliteit worden trouwens door de rusthuizen zelf ingevuld. 'Ik geef gewoon geen cijfers van valincidenten meer door', zei een directrice. Inspectiediensten zouden beter eens een weekje incognito doorbrengen in een rusthuis.

Ook ministers worden oud

We kregen ook reacties van verplegers die de artikels ervaarden als een slag in het gezicht, omdat ze zo erg hun best doen en alles uit de kast halen om het onmogelijke te doen voor de bejaarden. En van lezers die zeiden dat hun vader of moeder wél in een uitstekend rusthuis verblijft. Uiteraard zijn er ook goede voorbeelden, het zou nogal erg zijn als de meer dan 700 rusthuizen in Vlaanderen allemaal slecht zouden presteren. Maar ontslaat dat ons van de plicht om duidelijk en krachtig de heersende problemen aan te kaarten? En natuurlijk zijn er heel veel verplegers die uitstekend werk leveren.

Met de artikels in onze krant willen we niet de verplegers viseren. Wel de bestuurders en de top van de rusthuizen die op de kap van de bewoners hun zakken vullen en geen greintje aandacht hebben voor de levenskwaliteit van de bewoners. De artikels zijn in de eerste plaats bedoeld voor de bevoegde minister Jo Vandeuren, opdat zijn ogen zouden opengaan. Maar ook voor de andere regeringsleden en politici, want het betreft hier een gedeelde verantwoordelijkheid. Meneer Vandeuren, geef toe, u weet dat de zorg te wensen overlaat, voornamelijk door een gebrek aan mankracht. Maar u heeft het geld niet om dat probleem echt aan te pakken. Dat kunt u trouwens niet alleen, daarvoor moeten ook de ogen van de andere regeringsleden opengaan.

Als u toch nog zou twijfelen aan het belang van de zaak: beeldt u zich dan maar in dat u binnen twintig jaar misschien zelf in zo'n rusthuis terecht komt. Dan wilt u toch ook liever niet om zes uur 's avonds al in bed worden gelegd. Dan hoopt u toch ook dat u de juiste medicatie krijgt. Dat verzorgend personeel de tijd heeft om eens met u te gaan wandelen. Dat uw eten lekker, afwisselend en gezond is. En dat u aan fijne activiteiten kunt deelnemen in plaats van alleen maar naar de televisie te moeten staren.